

stopil kot aktiven politik v javno življenje. Leta 1870. je bil izvoljen v deželni in državni zbor. Že naslednje leto je bil izvoljen za deželnega odbornika. To mesto je opravljal do leta 1900. 12 let je bil tudi namestnik deželnega glavarja. Od leta 1876. do l. 1900. je bil član deželne šolskega sveta. Dolgo časa je bil tudi občinski svetnik ljubljanski. V deželnem zboru je imel vedno veliko referatov, posebno finančne vsebine. Zbog svojega koncilijantnega postopanja je bil povsod priljubljen. Blag mu spomin!

— r — **Umrl** je naglo smrti tov. Ivan Zupan, nadučitelj v Dolnem, star šele 45 let. Bil je vrl tovariš in družabnik ter si je zlasti za razvoj in napredek perutinstva pridobil velikih zaslug. Časten mu spomin! Preostali cenjeni rodovini naše sožalje!

— r — **Učiteljske vesti.** Za definitivno učiteljico v Dobrniče pride učiteljica Alojzija Maurinova iz Cerkelj. — Za provizoričnega učitelja na ljudski šoli v Višnjigori je imenovan I. Stegovec.

— r — **Napredno učiteljstvo** je nadalje zmagalo svojimi kandidati v okrajni šolski svet črnomaljski, novomeški in postojnski. Klerikalci to silno jezi, pa jim ne moremo pomagati.

— r — **C. kr. nadzornik Novak** je odložil souredništvo »Slovenskega Učitelja«. — Bržkone ima še toliko poštenja v sebi, da neče biti odgovoren za nesramnosti, ki jih piše imenovani list. Vso odgovornost prevzema sedaj katoliški duhovnik ka-tehet Čadež.

Štajerske vesti.

— š — **Tečaji za gojitev zelenjave.** Štajerska kmetijska družba in vrtnarska družba sta sklenili, prirejati tečaj, na katerih bodo predavali strokovnjaki, pa tudi izvežbane ženske o pravilnem obdelovanju vrta, in o umnem ravnanju z zelenjavo. Kraji, kjer se želijo taki tečaji, naj se oglasijo vsaj do 31. januarja. Pisma je nasloviti na c. kr. kmetijsko družbo v Gradcu, ki daje vsa potrebna pojasnila. V krajih blizu mest in kopališč bi bilo priporočati, da bi se naši ljudje še bolj poprijeli umne gojitve zelenjave, ki vrže v letnem času marsikateri gospodinj — posebno blizu prometnih krajev — precej dohodkov.

— š — **Klub naprednih akademikov v Celju** je podaril od »Narodne zbirke« 30 K »Socialnemu odseku Zveze slov. štaj. učiteljev in učiteljic«, za kar se mu socialni odsek prav topla zahvaljuje.

Goriške vesti.

— g — **Poročil** se je Anton Arrigler, učitelj v Kojskem, z gđno. Valerijo Savlijevo iz Št. Petra pri Gorici. Naše čestitke!

— g — **Čebelarstva podružnica na Grac-hovem** bo imela dne 2. februarja 1913 ob 1. popoldne v šolskih prostorih svoj redni občni zbor.

— g — **Za človekoljubje — kaznovan.** Ko se je začel znameniti trenotek na Balkanu, ko so hrabri Zvezni vojniki odšli reševati svoje brate, so se zganila vsa odkrita srca sveta na njihovo stran ter jim želela obilega uspeha. Med narodi se je začelo tekmovalno nabiranje prispevkov za balkanski rdeči križ. Še mi ubogi Slovenci smo nabirali po svojih močeh, a nabrali bi še več, če se ne bi nam stavile zapreke. Sedaj se šele zve, kako so različne oblasti postopale z nabiralci za Rdeči križ. Priča sledeči slučaj: V krasni dolini pod Mangartom, na slovenski meji, je tamošnji učitelj nabiral prispevke za Rdeči križ balkanskih držav. Denar je odposlal gosp. Koritniku v Gorici. Kmalu nato so že začeli hoditi orožniki v šolo, ljudstvo pa je šepetalo, da je učitelj poslal denar za srbsko vojsko. Okrajno glavarstvo v Tolmini je uvedlo preiskavo in je dne 11. t. m. obso-dilo zavednega slovenskega učitelja na globo 20 K, češ, da ni imel dovoljenja za nabiranje. Če bi bile vse oblasti konse-kventne, tedaj bi morale kaznovati tudi darovalce, saj tudi oni niso imeli dovoljenja darovati.

SUKNO in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša **PROKOP SKOKOVŠKY** in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorci na željo franco. Zelo zmerno cene. Na željo dam tu izgotoviti gosposke obleke. **ZEFIRE**

Koroške vesti.

— k — **V Škocjanu pri Linčevsi** se je vršila, kakor nam pišejo iz Celovca, občinska volitev. Zmagali so večinoma nemškutarji in možje z dvomljivo zavestjo. Doslej je bilo vodstvo občine v slovenskih rokah. A ta narodna posest je padla v roke tujcu, ker je župnik sklepal tajne zveze z Nemci. — Na šolskem poslopu

izvrše tekom letošnjega leta temeljite zidarske preobnove.

— k — **O izvršitvi regulacije plač koroškega učiteljstva** nam poročajo iz Celovca: Koroški deželni zbor je sprejel na zadnjem zasedanju zakon o regulaciji plač učiteljstva javnih ljudskih in meščanskih šol. Boj koroškega učiteljstva je bil, kakor je to že navada, dolgotrajen in naporen. Dolgo je bilo treba čakati tudi na sankcijo tega zakona, ker je bilo treba rešiti vprašanje, kako bo mogoče pokriti z zakonom narasle večje izdatke. Končno je dobil zakon vendarle cesarjevo sankcijo. Sedaj so dognali, da obremenijo koroško deželo to zvišanje za letnih kron 296.100. Ker so pa morali nove plače nakazati že s 1. julijem 1912, bodo sedaj izplačali učiteljstvu za pol leta diferenco. V ta namen je nakazanih 145.024 K 42 v. Ni dosti, a nekaj je le!

Splošni vestnik.

Naknadno križan. Naknadno je dobil 25% draginjsko doklado L. Kump, učitelj v Št. Vidu nad Ljubljano. Svoj čas, ko je še služboval v Cerknici, je bil naprednega mišljenja; zdaj je pa prodal svoje »mišljenje« za službo v Št. Vidu in za 25% doklado, zato mu sodi križec.

»**Slomškova zveza**« je najdražje društvo v Avstriji, zakaj vse člane mora deželni odbor drago plačati, da jih drži v šahu.

Slovenska Šolska Matica. Iz naslednjih okrajev se nismo prejeli imenika članov za »Letopis«, ki se že stavi: Črnomelj, Vipava, Idrija, Kozje, Desni Savinjski breg, Levi Savinjski breg, Desni Dravski breg (Maribarska okolica); Goriška okolica, Cerkno; Koper. P. n. gg. poverjenike prosimo, da se požurijo in čim prej pošljejo imenik in hkrati tudi letnino. — Kdor hoče še postati ud S. Š. M. za l. 1912, naj pošlje letnino (4 K) kar naravnost Slovenski Šolski Matici v Ljubljano.

Razstava vajenskih del v Ljubljani. Kakor leta 1904 tako se namerava tudi letos prirediti razstava vajenskih del v Ljubljani, in sicer prve dni meseca maja. Dobro je nam še v spominu prva razstava, ki je tako sijajno uspela, da je nadkrila vse do tedaj prirejene razstave po drugih kronovinah. Ne samo udeležba vajencev, marveč tudi naravnost krasna dela, ki so jih razstavili, so nam pričala, da so naši domači fantje za pouk in izobrazbo zelo pristopni. Dati jim je treba le prilike, da se izobrazijo in pokažejo svoja dela. Gotovo je, da so se po teku četrtil let razmere precej izboljšale, zlasti ker se je preosnovala obrtna nadaljevalna šola po strokah in se je upeljal dnevni pouk. Vse to ugodno vpliva na obrtni naraščaj kajti brez šolske izobrazbe je tudi napredek pri učenju obrta nemogoč, oziroma zelo utežkočen.

Kakor leta 1904, je tudi letos dala deželna zveza Kranjskih obrtnih zadrug inicijativo za prireditev razstave vajenskih del. Zveza je povabila merodajne kroge k skupnemu posvetovanju, katero je imelo ta uspeh, da se je izvolil ožji odbor, ki naj izvrši vse predpriprave in si zaglura od merodajnih korporacij potrebno podporo. Na čelu tega ožjega odbora je tudi to pot stopil c. kr. vladni svetnik in ravnatelj c. kr. obrtne državne šole g. Ivan Šubic. Občinski svet ljubljanski, in deželni zbor Kranjski sta dovolila odboru po 400 K, trgovska in obrtna zbornica pa je darovala 200 K. Upati je, da s primernim zneskom prispeva tudi zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem in z izdatno podporo c. kr. ministrstvo za javna dela. Ko je bila zasigurana primerna svota podpora, se je vršilo novo posvetovanje, na katerem se je sestavil širši odbor. V širšem odboru so gg. zastopnik c. kr. deželne vlade g. okrajni komisar Ernest Kordin; zastopnik deželne odbora g. deželni odbornik dr. Zajec; zastopnik mestnega magistrata g. dr. Josip Berce; zastopnik trgovske in obrtne zbornice g. Ivan Schrey; zastopnik odbora obrtne nadaljevalne šole gospod profesor dr. Pipenbacher; zastopnik zavoda za pospeševanje obrta g. ingener Remic; zastopnik c. kr. državne obrtne šole g. vladni svetnik Ivan Šubic; zastopnik deželne zveze obrtnih zadrug g. Engelbert Franchetti; voditelj obrtnih nadaljevalnih šol, g. Jakob Dimnik, g. Levec, g. Cepuder, g. Janko Jeglič, in strokovna učiteljica gospodična Hubmajer; zadrugni inštruktor c. kr. ministrstva g. dr. Herman Blodek; zastopniki obrtnih zadrug načelniki g. Fr. Jeločnik, g. Mate Valentič, g. Milko Krapež, g. Fr. Kukman, g. Friderik Pauer, g. Špetič Štefan, g. Valentin Urbančič, g. Ivan Pust, g. Avgust Bertold, načelnica gospa Ida Škof in odbornik g. Fr. Škafar. Predsednik odbora je Ivan Šubic, podpredsednik Engelbert Franchetti, tajnik Fr. Kukman, blagajnik Fr. Jeločnik. Vsem obrtnikom in tovarnarjem se pošlje obvestilo o prireditvi razstave in prošnja, da svojim vajencem dovolijo izdelati in raz-

staviti primerna dela. Razstava bode tudi spojena z rizbami, ki so jih vajenci izdelali v obrtni nadaljevalni šoli. Tako vse kaže, da bode razstava tudi to pot lepo uspela in pričakovati je, da se je vajenci brez izjeme vsi udeležijo in s tem pokažejo svojo pridnost, marljivost in sposobnost.

Zahvala.

Ob smrti našega ljubljene očeta in soproga

Ivana Zupana

nadučitelja

nam je došlo toliko izrazov sožalja in tolažbe, da se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej. Zahvaljujemo se tem potom vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so v težkih urah žalosti osebno ali pismeno z nami čutili. Zlasti pa se zahvaljujemo g. župniku za zadnjo tolažbo in spremstvo. Posebno zahvalo smo pa dolžni gosp. nadzorniku Gabrščeku in g. učiteljem, ki so se v tako lepem številu udeležili pogreba in pod vodstvom nadučit. Tomana poskrbeli za petje, nadučit. g. Letnarju za ganljiv nagrobni govor in sl. gasilnemu društvu. Končno se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za krasne darovane vence in šopke.

Dolsko, 24. januarja 1913.

Rodbina Zupanova.

Kjigoveznica

Iv. Bonač

Ljubljana, Šelenburgova ul.

priporoča vsakovrstna knjigoveška dela, galanterijo, passepartuje itd. Posebno močna vez za knjižnice in čitalnice.

Cene zmerno, delo solidno.

Znamenje

pravega Franckovega pridatka za kavo je kavni mlinček. — Nahajajo se pa tudi ponaredbe. — Tedaj pozor pri nakupu!

Pravi :Franck: izdeluje se iz najboljših sirovin.

Tovarna v Zagrebu.

al im 119/34574

Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

IV

R. Z. Z. O. Z.

Frančiškanska ulica šte. 8.

priporoča

vsakovrstne poštne in železniške tiskovine

za šolsko uporabo urejene po najnovejših uradnih vzorcih.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana

Prešernova ulica št. 3

Ljubljana

je imela koncem leta 1912 660 milijonov kron denarnega prometa, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 330 tisoč kron rezervnega zaklada. Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 ¹/₂ %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade. — Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5 ¹/₄ % obrestim in najmanj ³/₄ % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.